

Gyulai Törvényszék
12.P.20.045/2013/47. szám

A Gyulai Törvényszék a Rajnainé dr. Hügecz Ilona megyei főügyész-helyettes által képviselt **Ügyész** felperesnek – dr. Borbély Andrea Ügyvédi Irodája – ügyintéző: dr. Borbély Andrea ügyvéd - (1066 Budapest, Jókai u. 40.) és László Attila képviselő () által képviselt **Szebb Jövőért Egyesület** (5600 Békésesaba, Pásztor u. 19. IV/13.) alperes ellen társadalmi szervezet feloszlátása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t .

A keresetet elutasítja.

Kötelezi az államot, hogy 30 nap alatt fizessen meg az alperesnek 450.000 (négy százötvenezer) forint perköltséget.

Az állam által előlegezett 82.331,- (nyolcvankettőezer-háromszázharmincegy) forint költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt van helye fellebbezésnek, melyet a Szegedi Ítéltáblához címezve 3 példányban a Gyulai Törvényszéknél lehet benyújtani.

Az ítélet ellen irányuló fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha

- a./ a fellebbezés csak a perköltség összegére, vagy viselésére, az állam által előlegezett költségre vonatkozik,
- b./ a fellebbezés csak a teljesítési határidővel, részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos,
- c./ a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul,
- d./ a felek ezt kérték.

A felek a./ c./ pont esetén is kérhetik tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s .

A törvényszék a tárgyalás adatai alapján az alábbi

t é n y á l l á s t

állapítja meg:

Az elmúlt húsz év társadalmi, gazdasági eseményei súlyosan érintették az ország északi-északkeleti területeinek lakosságát, de nehéz helyzet alakult ki az ország déli dél-keleti részén is. Köztudomású, hogy a rendszerváltást követően tömegesen veszítették el a munkájukat különösen a képzetlen, többnyire az ország hátrányos területein élők, köztük jelentős számban roma származású dolgozók. A rendszerváltást követő két évtized nem hozott számukra javulást a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási, egészségügyi és szociális körülményekben. Felnőtt egy olyan generáció, akik számára a teljes nyomor és kilátástalanság a természetes lét-állapot. Számos településen tapasztalható, hogy az állam, a helyi szervek a gazdasági nehézségek, a szükséges eszközök és megoldási lehetőségek hiánya miatt magára hagyták a településeken gyakran elkülönülten élő, halmozottan hátrányos helyzetű mélyszegénységben élő embereket.

A 90-es évektől kezdve az alacsony képzettséget igénylő munka iránti igény jelentősen szűkült, ugyanakkor a lakosságon belül a kizárólag ilyen munkára képesek aránya alig csökkent. Emiatt tovább növekedett azoknak a munkaképes korúaknak a száma, akik szinte kizárólag csak segélyekből kénytelenek élni. A reménytelenség, a lehetőségek szűkössége és a jövőkép hiánya a szegregáltan, elszegényedett lakókörnyezetben élő emberek körében elkeseredettséghez, tehetetlenséghez és olykor devianciához is vezet. A szegénység elleni szakszerű, rendszerszerű fellépés helyett a szegények elleni küzdelem jellemzi a közbeszédet és a mindennapokat, és ez nem korlátozódik a fentebbi halmozottan hátrányos helyzetű vidékekre, kevésbé kiélezetten jelen van az ország sok más településén is.

A probléma Gyöngyöspátán is évekkal ezelőtt kezdődött, néhány településszinten érzékelhető anomália körül nem egyszer ellentmondásosnak tűnő legendák alakultak ki, befolyásolva a településen kialakult hangulatot, teret engedve a kölcsönös bizalmatlanság és félelem légkörének. A községben és környékén lévő gyümölcsösöket, kerteket ismeretlen személyek dézsmálták meg, a Kecske-kő hegyen lévő pincéket kezdték „elhordani”, ezért azok is pusztulásnak indultak. A többségi lakók véleménye szerint cigány származásúak voltak az elkövetők, míg a cigány lakosok azt állítják, hogy nem cigány vállalkozók hordták el az ott található anyagokat.

Kifogás alá esik a céltalanul tébláboló roma fiatalok tiszteletlen, együttélési normákat figyelmen kívül hagyó viselkedése, továbbá szóbeszéd tárgyát képezte egy idős, nem cigány származású lakos öngyilkossága is, mivel lábra kapott egy olyan vélemény, hogy az idős ember halálát az esetlegesen szomszédságába költöző roma családtól való félelem okozta. Összességében Gyöngyöspata közbiztonsági helyzetéről elmondható, hogy kirívóan súlyos bűncselekmények nem történtek, gyakoriak voltak azonban a kisebb súlyú vagyon elleni szabálysértések, amik az életfeltételek általános elnehezülése miatt a lakosságban fokozott ingerlékenységet váltottak ki. A korábbi évtizedekben a lakosság körében faji, etnikai alapon nem voltak ellenségeskedések, de a kisebb súlyú vagyon elleni cselekmények elszaporodása irritálóan hatott a helyi közhangulatra, a hatósági intézkedések nem bizonyultak hatásosnak. A település lakói közül többen keresték fel a polgármesteri választáson alulmaradt közéleti személyt, Juhász Oszkárt, hogy a rendőrség munkáját segítendő, a közállapotok javítása érdekében keresse meg az alperes képviselőjét azzal a kéréssel, hogy az alperesi társadalmi szervezet tagjai jöjjenek el Gyöngyöspátára a közrend és a közbiztonság megerősítése végett. Juhász Oszkár felkérése nyomán az alperesi egyesület 2011. március 1-jétől kezdődően két héten át fokozott járőrözést végzett a településen.

A felkérést és az alperesi járőrözést illetően a település lakossága megosztott volt. **A magyar lakosság nagy része, és a cigány származású rendezett életvitelre berendezkedett családok egy része nem ellenezte az alperes fokozott jelenlétét, sőt több ember adott hangot olyan meggyőződésének, hogy az alperesi jelenlét visszaadja biztonságérzetét.**

Az alperes képviselői a tevékenység megkezdése előtt felvették a kapcsolatot a rendőrséggel, bejelentették azt, hogy mikor és hol kívánnak járőrözni. Tervezett jelenlétüket tudomására hozták a helyi hatóságoknak, akik ettől nem zárkoztak el.

Az alperes tagjai a március első felében lezajlott gyöngyöspatai jelenlét idején különböző magánházaknál voltak elszállásolva, a lakosság egy része az alperes tagjait ételmiszerrel is támogatta. Az alperes tagjai közül Juhász Oszkár maga is három-négy főt elszállásolt, házában pedig kint lógott a feloszlatott Magyar Gárda lobogója, de a lobogó kihelyezőjének személye, illetve a kihelyezés körülményei nem ismeretesek. Az alperesi jelenlét időszakának első felében, március 6. napján a Jobbik Magyarországiért Mozgalom rendezvényt szervezett. A Jobbik a rendezvény biztosítására az alperest kérte fel, aki a felkérésnek térítésmentesen eleget tett. Az alperes tagjai a rendezvény színhelyén a közbiztonságot felvigyázták, majd az ezt követő demonstrációin is jelen voltak, de közülük ott senki sem szólalt fel, és a rendezvény biztosítással együtt járó tevékenységen túlmenően egyéb szerepet nem vállalt.

Az alperes gyöngyöspatai jelenlétének egy másik célja is volt, történetesen a helyi szervezet megalakítása. A hónap közepére megalakult a helyi szervezet, az alperes tevékenységére tovább már nem volt szükség, március 17-én az alperesi egyesület kivonult a településről.

A járőrözések során az alperes tagjai formaruhát viseltek, mely fekete nadrág, fehér ing, fekete vagy fehér póló, fekete lábbeli, többnyire bakancs, fekete mellény, hátán a „Szebb Jövőért” felirattal, Árpád-sávós címerrel és polgárőrség felirattal.

Az alperesi jelenlét második hetétől a településen több egyéb szélsőséges csoport is megkísérelt csatlakozni a járőrözéshez, így a Véderő elnevezésű, régi határőrségi gyakorlóruhát és rangjelzéseket viselő paramilitáris szervezet képviselői. Megjelentek ugyanakkor a Betyársereg tagjai is, akik öltözetükben – sötét ruhájukkal - hasonlítottak az alperes tagjaihoz, de az alperes tagjaitól eltérően olykor ostorral és fokossal járták az utcákat.

Megjelent továbbá a Csendőrség is, melynek képviselői ugyancsak fekete formaruhát viseltek, ténylegesen azonban nem polgárőr, hanem csendőrség felirattal. A különböző formaruhát viselő szervezeti egységek járőrözése, egyes tagok megnyilvánulásai a településen indulatokat keltettek, különösen a cigány származású lakosság körében. Pontosán meg nem határozható szervezetekhez tartozó személyek, illetve lakossági csoportok részéről hangzottak el rasszista, félelemkeltő megnyilatkozások.

Az alperes tagjai ugyanakkor tartózkodtak az indulatokat keltő megjegyzésektől és megnyilatkozásoktól, az iskolában, az iskola környékén és a lakossággal kezdeményezett kommunikációban arról igyekeztek biztosítani a helybelieket, hogy jelenlétük bűnmegelőzési céllal a közbiztonság érdekében történik, a jogkövető lakosságnak semmilyen atrocitástól nem kell tartania.

A gyöngyöspatai események a médiában kiemelt helyen szerepeltek. A sajtó ugyanakkor nem tett különbséget a jelenlévő szervezetek tagjai által tett kijelentések, indulati reakciók között. A Jobbik rendezvényén elhangzottak, illetve az azt követő demonstráció történései a sajtóban az alperes tevékenységétől nem különültek el, az anomáliákat a sajtó egyértelműen az alperessel, mint a feloszlatott Magyar Gárda utódával hozta összefüggésbe. Március második hetétől kezdve a településen a közhangulat egyre feszültebbé vált, a közállapotokat jellemző megnyilvánulásokat a média közfelháborodásra alkalmas módon közvetítette. A televízióban, illetve az internetes portálokon tudósítások, interjúk jelentek meg, amik az indulatok elszabadulásáról számoltak be.

A helyi rendőrség nem határolódott el az alperes jelenlététől és közreműködésétől, a rendőrség arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes által kifejtett tevékenységet nem lehet megtiltani még akkor sem, ha sokak számára ez a jelenlét konfliktust generáló jellegű. A rendőrség egyértelművé tette, hogy nem kívánnak munkakapcsolatba lépni az alperes tagjaival, de nem fogják őket akadályozni ebben a tevékenységben, amennyiben betartják a jogszabályi előírásokat. Március 11-től a készenléti rendőrség is jelen volt, gyakoribbakká váltak az igazoltatások, a közbiztonság ennek megfelelően jobbnak volt mondható.

A Véderő tagjai a romák által lakott utcák feletti hegyoldalban telket és pincét vásároltak katonai kiképzőtábor létesítése céljából, ahol önvédelmi ismereteket kívántak oktatni. Ez az esemény a romákban fokozta a felháborodást, félelmet keltett.

A 2011. március 6-án megtartott rendezvény és az ezt követő demonstráció idején, tekintve, hogy a rendezvényre hívó plakátokon az „összefogás a cigányterror ellen” felirat szerepelt, a cigány lakosság jelentős része fenyegetettségben érezte magát, emiatt a helyi rendőrség különösen nagy létszámú csapatot, 209 főt mozgósított a közrend és közbiztonság fenntartása érdekében. A rendezvényen felolvasták azt az együttélési szabályzatot is, melyet az este folyamán a cigány kisebbségi önkormányzat elnökének is átadtak. Ennek egyes pontjai az általános magatartási és viselkedési szabályok, valamint a magántulajdon szentségének betartására hívtak fel, de szerepelt benne az is, hogy a környezetet tisztán kell tartani, illetve a kerteket meg kell művelni. A tömeg rendőri felvezetéssel vonult a cigány önkormányzat elnökének házához, a hangulat azonban békés volt, szórványos bekiabálások hallatszottak. A rendezvény szervezője a cigány önkormányzat elnökének ingatlanához érve ismételt felolvasta és átadta a szabályzatot, a tömeg ezt követően átvonult a már zömében romák által lakott utcákon, majd a résztvevők fokozatosan távoztak.

Az alperesi jelenléttel egy időben, március első felében, a cigányok lakta településrészen megjelentek különböző jogvédő szervezetek, illetve a Vöröskereszt képviselői is. A romák körében segélyeket osztottak szét, és a sajtóban megjelenő híradások láttán nem a kialakult helyzet békés rendezésére, hanem a roma lakosságban a kirkesztettség, megfélemlítetttség érzetét hangsúlyozva, azt fokozó hangulatkeltésre törekedtek.

2011. március 17-ét követően az alperes nem helyi illetőségű tagjai elhagyták a települést, hogy a későbbiekben 2011. április 11-étől ugyancsak két héten keresztül a Hajdú-Bihar megyei 12.000 fős településen, Hajdúhadházon tartsanak fokozott járőrözést. Az utóbbi húsz év kedvezőtlen társadalmi változásai Gyöngyöspatához hasonlóan sújtják a Hajdú-Bihar megyei települést is, ahol a megye legnagyobb lélekszámú roma közössége él.

Hajdúhadház Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata és Cigány Kisebbségi Bizottsága 2011. március 28-án együttes ülést tartott, ahol a Cigány Kisebbségi Bizottság elfogadta 3/2011. (III.28.) CKB. számú határozatát, mely szerint a bizottság felkéri Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselőtestületét, hogy tárgyalja meg a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület által szervezett demonstráció körüli problémákat. A képviselőtestület vizsgálja meg, hogy milyen lépéseket kíván tenni a kialakult helyzetben. Ezzel tartalmában egyező határozatot hozott a Cigány Kisebbségi Önkormányzat is 5/2011. (III.28.) CKÖ. szám alatt.

Hajdúhadház Város Cigány Kisebbségi Önkormányzat Képviselőtestülete 2011. április 12-én újabb ülést tartott, melyen a Cigány Kisebbségi Önkormányzat megtárgyalta a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület hajdúhadházi tartózkodását, és úgy határozott, hogy felkéri Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselőtestületét és a városi rendőrkapitányság vezetését, hogy a Szebb Jövőért Egyesületnél érje el, hogy a cigány lakta területeken ne járőrözzenek és szolgálati tevékenységüket provokáció mentesen végezzék.

Hajdúhadház lakosságából 4.000-4.500 lakos roma származású, a korábbi évtizedekben a cigány lakosság és a magyar lakosság között különösebb probléma nem merült fel. Az utóbbi években azonban más településekről rendezetlen életvitelű családok betelepítésére került sor, akiknek magatartása irritálja a jogkövető lakosságot. Településszinten a cigány lakosság sem egységes, három személy is vallja vajdának magát, I. nevű egyének. A településen korábban – Gyöngyöspatához hasonlóan – működött polgárőrség, ennek működése azonban nem bizonyult hatékonynak. Helyi szinten kevés a munkalehetőség, az emberek nem jutnak jövedelemhez, ezért úgy a roma, mint a magyar lakosság megélhetése elnehezült. Az alperes fokozott jelenléte Hajdúhadházon április 11-én kezdődött, az előzetes tervektől eltérően azonban néhány napi járőrözés után az alperesnek ezzel a tevékenységgel fel kellett hagynia, majd tagjai elhagyták a települést is. Április 13-áig a helyi rendőrséggel kiegyensúlyozott kapcsolata volt az alperesnek, járőrszolgálat megkezdése előtt az alperes tagjai mindig jelentették, hogy hány fővel, hol kívánnak járőrözni és ki a szolgálat vezetője. Bejelentési kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek. Április 13-át követően a rendőrség szükségtelennek nyilvánította az alperes jelenlétét, és felhívta az egyesületet a helyszín elhagyására.

A Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület (SZJPE) megjelenését követően akár csak Gyöngyöspatán, a Jobbik Hajdúhadházra is demonstrációt hirdetett „a közbiztonságért”. A rendezvény meghívóján a Jobbik mellett az SZJPE emblémája szerepel, a háttérben katonai alakzatban vonuló fekete formaruhás személyek láthatók, ruhájukon polgárőrség felirattal. A közel ezer fő részvételével megtartott tüntetést az alperes formaruhás polgárőrei biztosították. Az alperes jelenlévő tagjai ezúttal sem nyilatkoztak, azonban megerősített létszámban mindvégig jelen voltak. Az alperes hajdúhadházi jelenlétét a sajtó úgy jelentette meg, hogy a gyerekek egy része Gyöngyöspatához hasonlóan itt sem mert iskolába menni.

A Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület elnevezésű társadalmi szervezetet – alperest – békéscsabai székhellyel a Békés Megyei Bíróság 2010. évi március 23. napján kelt Pk.60.010/2010/4. számú végzésével 2287. tételszám alatt vezette be a társadalmi szervezetek bírósági nyilvántartásába,

képviselője László Attila békéscsabai lakos. Az egyesület nyilvántartásba vételének alapjául szolgáló alapszabály az egyesület céljáról a következők szerint rendelkezik: - a bűnalkalmak korlátozásával a bűnselekmények elkövetésének megelőzése és a különböző tulajdonformák védelme érdekében önkéntes tevékenységet kifejtő állampolgárok összefogása, rendszeres működésük szervezeti összehangolása, a vagyonvédelem javítása. Az élet és a testi épség óvásával a lakossági biztonságérzet növelése, ezen keresztül a közösségi kapcsolatok erősítése.

A főügyészség az egyesület nyilvántartásba vétele iránti eljárásban megvizsgálta a szervezet alapszabályát, és azt állapította meg, hogy az megfelel az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Ltv.), a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény, valamint a polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvények rendelkezéseinek.

Az egyesület közhasznú szervezatként kezdte meg működését, melynek során az 1997. évi CLVI. törvény 26. § c./ pontjában felsoroltak közül az alábbi tevékenységeket folytatta: kulturális örökség megóvása, környezetvédelem, emberi és állampolgári jogok védelme, ár- és belvízvédelem ellátásához kapcsolódó tevékenység, bűnmegelőzés és áldozatvédelem. Az egyesület deklarált feladatai: lakossági járőrözések szervez a bűnügyileg fertőzött területek, veszélyeztetett lakossági csoportok, ingó- és ingatlan vagyontárgyak védelmére. Célja, hogy a tetten ért bűnelkövetőt haladéktalanul átadja a legközelebbi rendőrnek vagy rendőri szervnek. A rendőri szervek felkérésére részt vett a lakosság körében alapvetően a rendőrség által végzett bűnmegelőzési jellegű oktató, felvilágosító és propaganda munkában. Kapcsolatot tart és bővíti a lakossággal, a bűnmegelőzésre alkalmat adó körülményeket jelzi az önkormányzatnak, illetve bűnüldöző szerveknek. További feladata, hogy részt vesz a katasztrófavédelmi feladatok ellátásában, együttműködik a rendőrséggel és más polgárvédelmi szervekkel. Az alapszabály II. fejezet 1/b. pontja rögzíti, hogy a szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független, azoknak anyagi támogatást nem nyújt, anyagi támogatást nem fogad el.

Az alperes 2011. szeptember 24-én Gyulán megtartott nyilvános közgyűlésén alapszabályát módosította. A módosítás szerint az alapszabály Preambulumában rögzítésre került az, hogy a szubszidiaritás elvét szem előtt tartva akcióprogramjainak egyik legfontosabb eleme a közbiztonság javításának közösségi célkitűzése. Rögzíti az új Preambulum azt is, hogy a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület szlogenje: „az igazság mindenképpen felett”. A közgyűlés akként határozott, hogy az egyesület alapszabályából az 1/a. és 1/b. pontokat törli és az egyesület cél szerinti tevékenységét akként jelöli meg, hogy

5. kulturális tevékenység
6. kulturális örökség megóvása
7. műemlékvédelem
9. környezetvédelem
10. gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet
10. hátrányos helyzetű csoportok társadalmi egyenlőségének elősegítése
12. emberi- és állampolgári jogok védelme
13. magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
16. fogyasztóvédelem
21. ár- és belvízvédelem ellátásához szükséges tevékenység

Az egyesület feladatai között rögzíti, hogy célként határozza meg a társadalmi és politikai változásokat, oktatási és felvilágosító tevékenységet folytat annak érdekében, hogy a lakosság vagyonbiztonsága, biztonságérzete és lakossági önvédelme fejlődjön, jogi felvilágosító tevékenységet végez, állampolgári és emberi jogok védelmét képviseli, érdekvédelmet, valamint érdekképviseletet lát el a szervezet tagjának perében és hivatalos ügyében, amennyiben a per vagy hivatalos ügy tárgya az alapszabályban meghatározott célok körébe vonható, ár- és belvízvédelemben, katasztrófa-elhárításban tevékenykedik. Az alapszabály módosításának bejegyzése iránti kérelmet a Békés Megyei Bíróság Pk.60.010/2010/12. számú végzésével elutasította azzal az indokkal, hogy a közgyűlés által elfogadott

módosított alapszabályt a kérelmező nem küldte meg, a megküldött alapszabályok nem a közgyűlés által elfogadott módosításokat tartalmazzák.

Az alperes Békéscsabán, 2012. június 22-én újra közgyűlést tartott és a közgyűlésen új alapszabályt fogadott el. Az új alapszabály szerint az alperes neve Szebb Jövőért Egyesület, a 2012. évi CLXV. tv. rendelkezéseinek megfelelően nevéből, tevékenységéből a „polgárőr” kitélt mellőzte. A változásbejegyzési kérelem tárgyában a Gyulai Törvényszék ismételten hiánypótlást rendelt el 6. sorszámú végzésével, majd a változásbejegyzés iránti kérelmet 18. sorszámú végzésével 2012. augusztus 28-án elutasította.

2012. szeptember 26-án az alperes ismételten módosította alapszabályát, a Gyulai Törvényszék azonban a változásbejegyzési kérelem folytán indult nemperes eljárást az alperes kérelmére megszüntette. Az alperes 2012. december 23-án újból közgyűlést tartott, melynek során módosította alapszabályát és kimondta a közgyűlés, hogy a polgárőr tevékenységét az egyesület megszünteti. A civil szervezet változásbejegyzési kérelme azonban ismételten elutasításra került 2013. április 11-én. A Gyulai Törvényszék 28. sorszámú – változásbejegyzési kérelmet elutasító – végzését a Szegedi Ítéltábla hatályon kívül helyezte, a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Gyulai Törvényszék a változásbejegyzést elutasító végzésében hivatkozott arra, hogy az alperes nem tett eleget a hiánypótló végzésben foglaltaknak, alapszabályában rögzített célja a Ptv.-ben írt rendelkezésekkel összhangban olyan tevékenységek végzésére irányul, amelyeket a Ptv. kizárólag polgárőr szervezetek által végezhető feladatként jelöl meg. Ilyen tevékenységként határozta meg a bűnmegelőzés, áldozatvédelem, az élet- és vagyonvédelem, a közbiztonság és „közösség” védelme, társadalmi bűnmegelőzés tevékenységet.

A változásbejegyzési kérelmet elutasító végzést hatályon kívül helyező, Szegedi Ítéltábla Pfk.III.20.413/2013/2. sorszámú végzése kiemeli, hogy a Ptv. meghatározza a kizárólagos polgárőr tevékenységeket, amelyeket más társadalmi szervezet vagy egyéb célra létrejött egyesület nem végezhet. Ilyen tevékenység a 3. § (1) bekezdésében szabályozott közterületi járőrszolgálat, figyelőszolgálat, valamint a jelzőőri feladatok elvégzése, amelyek a közrend és közbiztonság fenntartásával oly módon függenek össze, hogy azokat az állam mellett civil elemként csak a polgárőrség végezheti. A (2) bekezdésben meghatározott feladatok ellátása azonban az egyesület önkéntes vállalásán alapul, és e tevékenységek nincsenek fenntartva kizárólagosan a polgárőr egyesület számára. A kérelmező által végzett tevékenységek között sem közúti járőrszolgálat, sem figyelőszolgálat, sem jelzőőri feladatok ellátása nem szerepel, így az általa végzett tevékenység nem kizárólag polgárőri szervezatként végezhető. A megismételt eljárásban a Gyulai Törvényszék az alperes nyilvántartási adatait módosította akként, hogy az alperes neve Szebb Jövőért Egyesületre változott, melynek célja: a biztonságban élő magyar társadalom összefogása, kulturális-, természet-, környezet- és műemlékvédelmi feladatokra, megőrizve ezzel nemzetünk értékeit a felnövekvő nemzedéknek. Célja szerinti besorolása: kulturális tevékenység, az alapszabály módosításának kelte: 2013. augusztus 19. A változásbejegyzés alapjául szolgáló alapszabály az egyesület céljaként 2.1. szám alatt határozza meg a biztonságban élő magyar társadalom összefogását kulturális-, természet- és műemlékvédelmi feladatokra, megőrizve ezzel nemzetünk értékeit a felnövekvő nemzedéknek. Közreműködik a környezet- és természetvédelemben, a veszélyhelyzetek megelőzésében és kezelésében, a társadalmi bűnmegelőzésben való lakossági részvételben, továbbá a helyi közbiztonság, közösség védelme érdekében, a lakosok közösségei által meghatározott feladatok ellátásában, a kulturális örökség megóvásában, emberi és állampolgári jogok érvényre juttatásában, árvíz- és belvízvédelem élet- és vagyonvédelem áldozatvédelem során, bűnmegelőzésben, Rögzíti az alapszabály azt, hogy az egyesület közhasznú tevékenységet végez, tevékenysége, programjai bárki számára hozzáférhetőek.

A 2011. március 22-én médiában megjelent híradásokra tekintettel a főügyészség törvényességi vizsgálatot rendelt el az alperes működésével kapcsolatban. A főügyészség által saját hatáskörben kezdeményezett vizsgálattal párhuzamosan bejelentéssel élt az egyesület működése törvényességének vizsgálatát kezdeményezve a Hajdú-Bihar Megyei Polgárőr Szövetség, és a Másság Alapítvány által működtetett Nemzeti és Etnikai Kisebbség Jogvédő Iroda is.

A Hajdú-Bihar Megyei Polgárőr Szövetség 2011. április 4-én kelt kérelmében foglaltak szerint az alperes tagjai és szimpatizánsai nagy számban kívánnak megjeleni Hajdúhadházon és rendfenntartó szerepet vindikálva maguknak félelemkeltő tevékenységet kívánnak folytatni hasonlóképpen ahhoz a tevékenységhez, amelyet Gyöngyöspatán folytattak. A bejelentő álláspontja szerint az alperes tagjainak gyöngyöspatai és hajdúhadházi jelenléte sérti mások jogait és szabadságát, mivel annak célja nem a kollektív véleménynyilvánítás, hanem mások, jelen esetben az érintett településen élő romák megfélemlítése.

A Másság Alapítvány által működtetett Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda által benyújtott kérelemben foglaltak szerint a polgárőr tevékenység folytatására létrehozott alperes működése nem felel meg a polgárőrségről szóló törvény előírásainak, hiányzik az önkormányzattal és rendőrséggel kötött írásbeli együttműködési megállapodás, ezen kívül az Országos Polgárőr Szövetség is elhatárolódott az egyesülettől. A fentieken túlmenően civil jogvédő szervezetek közös levélben fordultak az ország politikai vezetőihez az alperes hajdúhadházi járőrözésével szemben.

Az alperes tevékenysége azonban nem csupán Gyöngyöspata és Hajdúhadház helységekre korlátozódott, bár kétségtelen tény, hogy az említett településeken való több napos jelenlét az alperes tevékenységében kiemelkedő jelentőségű volt. Az alperes több helységben tartott lakossági fórumokat, így – a teljesség igénye nélkül - 2012. május 17-én, majd azt követően 2012. június 8-án Kunhegyesen, 2012. június 15-én Mezőfalván, 2012. május 11-én Magyarbánhegyesen, 2012. július 1-jén Újkígyóson, 2012. július 8-án Sarkadon, 2012. július 29-én valamint 2012. augusztus 11-én Tiszaroffon, 2012. augusztus 5-én Devecseren, augusztus 15-én Várpalotán, augusztus 19-20-án Cegléden, augusztus 25-én Budapesten a Hősök terén a Magyar Gárda 5. születésnapjára megemlékezésére alkalmából. 2013. tavaszán pedig rendezvény sorozatot indított „Nagy rendet a kistérségekben” jelszóval, melynek keretében április 20-án Cegléden, április 27-én Nyáregyházán, május 11-én Zagyvarékason, június 22-én Karcagon hirdettek meg nagygyűlést.

Az alperes a járőrözést a jogszabályi változások következtében felfüggesztette, jelenleg ilyen tevékenységet nem folytat.

Az alperes képviselője László Attila 2012. május 17-én Kunhegyesen beszédet mondott, amelyben többek között ez hangzott el: „Éves szinten magyar polgárok százait gyilkolják le, néhány ezer forintért, egy-két tyúkért, vagy éppen vashulladékért, ami az udvaron hever. Az egyre kaotikusabbá váló jelenlegi helyzetben a magyarok pusztításának ez is egyfajta állami jóváhagyással történő módszere, amit már sokáig nem nézhetünk tétlenül. A kifosztott magyar vidék hangja ezen a mai napon is felkiált az ég felé, és segítséget kér, hogy valaki vessen már véget ennek a pokoli állapotnak, amit napról-napra át kell élnie az idős vagy gyenge, kiszolgáltatott magyarnak a saját földjén.” Ugyanezen alkalommal László Attila úgy nyilatkozott, hogy „mindenki tudja, úgy szaporodnak ezek a férgek, mint a patkányok. Az elkövetkezendő években meg fog többszöröződni ezeknek a sátánfajzatoknak a száma. Azoknak, akik apjukat nem látták soha dolgozni, csak henyélni, dorbézolni, rabolni, ölteni. Ezt látták otthon és ezt fogják folytatni, csak már sokkal többen és sokkal kegyetlenebb módszerekkel.” Utalt ugyanakkor arra, hogy az állapotok normalizálása érdekében áldozatot kell hozni minden nemzetben gondolkodó magyarnak. „El kell zavarnunk a rajtunk élőködő, horgas orrú érdekeket kiszolgáló, magyar pusztító, országromboló, hazaáruló bűnbandát a Kárpát-medencéből.” 2012. augusztus 5-én Devecseren az alperesi egyesület egyenruhájában felszólalt Orbán Imre, aki kiemelte: „Azt üzenjük a kormánynak, a kormány politikusainak, a média-lakájoknak, hogy igenis van cigány bűnözés. Akkor is van, ha ők erről nem vesznek tudomást. Akkor is van, ha elhallgatják az ország közvéleménye előtt az ilyen cselekményeket, agyon kozmetikázzák a rendőri jelentéseket. Az a politikus, az a rendőr, az az újságíró, aki elbogatellizálja a cigány bűnözők által elkövetett bűnöket, aki félrevezeti a közvéleményt, ezáltal hamis biztonságérzetet kelt, semmivel sem különb azoktól a bűnözőktől, akik miatt ma itt vagyunk.” A későbbiekben: „Egy rendőr ne mérlegeljen, mikor intézkedik a bűnözővel szemben, hanem a törvény szigorával sújtson le.”

László Attila 2009. július 25-től lett az Új Magyar Gárda Mozgalom Békés megyei szervezeti egységének kapitánya. Ezen tevékenységével összefüggésben a Szegedi Ítéltábla B.Har.II:90/2012/3.

sorszámú ítéletével bűnösnek mondta ki egyesülési joggal való visszaélés vétségében, és ezért az alperest egy év időtartamra próbára bocsátotta.

A felperes által az alperes működésével összefüggésbe hozott cselekmények:

A Battonyai Járásbíróság számú ítéletével vádlottat garázdaság vétségében bűnösnek találta és egy évi időtartamra próbára bocsátotta azon tényállás alapján, hogy 2012. február 16-án 17.00 óra körüli időben Medgyesegyházán a Csipke csemege előtti útszakaszon szóváltás alakult ki háromtagú társasága, valamint a család hét tagja között. telefonon értesítette őt, segítséget kérve tőle, és ennek ő eleget tett. A helyszínen tartózkodó rendőrök mindkét társaságot távozásra szólították fel, a felszólításnak azonban nem tett eleget, a család tagjai után szaladt, és azt kiabálta: „Ha még egyszer bántjátok ezeket az embereket, akkor visszajövünk.” Egy alkalommal kezével fiatalkorú hátulról lapocka tájékán megütötte.

A Battonyai Járásbíróság sorszámú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki zaklatás vétségében és garázdaság vétségében, ezért egy évre próbára bocsátotta. 2012. június hó 5. napján 11.00 óra körüli időben Magyarbánhegyesen a Totózó előtt az utcán korábbi személyes konfliktusából adódó indulatos állapotban viselkedése miatt kérdőre vont, közöttük szóváltás alakult ki, majd indulatában megöléssel, házának felgyújtásával fenyegette.

2012. június 6. napján 11 óra 20 perc körüli időben Magyarbánhegyesen egy korábbi konfliktusból adódóan szóváltásba keveredett mely szóváltás kezdeményezője volt. támadólag lépett fel szemben, nagy erővel, tenyerével megnyomta a által használt gépjármű vezetőülész felőli ajtaját, melynek eredményeképpen a gépjármű ajtaja és annak váza közé szorult.

A Battonyai Járásbíróság számú végzésével és eljárás alá vont személyeket közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértése elkövetése miatt figyelmeztetésben részesítette. A megállapított tényállás szerint nevezettek bűncselekmények és szabálysértések megelőzése végett a másodrendű eljárás alá vont házastársának tulajdonában álló gépkocsival a határban akartak szétnézni, de a nagy sár miatt csak a településen „néztek körbe”. Ez alkalommal a gépjárműre két darab „polgárőrség” feliratú matricát helyeztek el, majd a sörözőbe visszatértek, a gépkocsiról a matricát eltávolították és az állomás felé indulva a településen körbenézve hazamentek.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a törvényszék az alperest oszlassa fel. Az alperes feloszlataása esetén az ítélet jogerőre emelkedését követően törölje az alperest a társadalmi szervezetek nyilvántartásából.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

A törvényszék a keresetet elutasította.

Az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló Rómában 1950. november 4. napján kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 11. cikke a gyülekezés és egyesülés szabadságáról:

„1. Mindenkinnek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát..

2. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a

közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadsága védelme érdekében szükségesek. Ez a Cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.”

A faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről New Yorkban 1965. december 21-én elfogadott Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 1969. évi 8. tvr. 2. cikke:

„1. A részes államok elítélik a faji megkülönböztetést és vállalják, hogy a faji megkülönböztetés minden formája kiküszöbölésének és az összes fajok közötti megértés előmozdításának politikáját minden alkalmas eszközzel haladéktalanul folytatják és ebből a célból:

a) Minden részes állam vállalja, hogy személyek csoportjai vagy intézmények ellen irányuló faji megkülönböztetés céljából semmilyen cselekményt vagy gyakorlatot nem kezdeményez és biztosítja, hogy valamennyi országos és helyi hatósága és közintézménye ezzel a kötelezettséggel összhangban jár el;

b) Minden részes állam vállalja, hogy semmilyen személy vagy szervezet által alkalmazott faji megkülönböztetést nem támogat, nem védelmez és nem segít;

c) Minden részes állam hatékony intézkedéseket hoz országos és helyi kormányzati politikájának felülvizsgálására és minden olyan törvény és jogszabály módosítására, visszavonására vagy hatálytalanítására, amelynek eredménye bármilyen téren a faji megkülönböztetés megteremtése vagy állandósítása;

d) Minden részes állam bármely személy, csoport vagy szervezet által alkalmazott faji megkülönböztetést minden megfelelő eszközzel – szükség esetén törvényhozás útján is – megtilt és megszüntet;

e) Minden részes állam vállalja, hogy adott esetben támogatja az integrációs, faji szempontból vegyes szervezeteket és mozgalmakat és a fajok közötti korlátok kiküszöbölésének egyéb eszközeit, valamint ellenszegül mindennek, ami a faji megosztás erősítésére irányul.”

Az ENSZ közgyűlés XXI. ülészakán 1966. december 16-án elfogadott polgári és politikai jogok Nemzetközi Egyezsége okmánya kihirdetéséről szóló 1976. évi 8. tvr. 2. § 2. cikke, mely szerint :

„1. Az Egyezségokmányban részes, valamennyi állam kötelezi magát, hogy tiszteletben tartja és biztosítja a területén tartózkodó és joghatósága alá tartozó minden személy számára az Egyezségokmányban elismert jogokat, minden megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

2. Az Egyezségokmányban részes államok kötelezik magukat arra, hogy alkotmányos eljárásukkal és az Egyezségokmány rendelkezéseivel összhangban gondoskodnak olyan törvényhozási vagy egyéb intézkedések meghozataláról, amelyek az Egyezségokmányban elismert jogok érvényesüléséhez szükségesek, amennyiben ilyenek még nem volnának hatályban.”

A keresetindításkor hatályban volt Alkotmány 63. §-a (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban az egyesülési jog alapján mindenkinek joga van a törvény által nem tiltott célra szervezeteket létrehozni, illetőleg azokhoz csatlakozni. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése kimondja, hogy a Magyar Köztársaságban minden embernek vele született joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani. Az Alkotmány 70/A §-a deklarálja az egyes társadalmi csoportokkal, illetőleg a csoportba tartozó egyes személyekkel szembeni negatív diszkrimináció tilalmát;

Az Alkotmány 68. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság védelemben részesíti a nemzeti és etnikai kisebbségeket. Biztosítja a kollektív részvételüket a közéletben, saját kultúrájuk ápolását, anyanyelvük használatát, az anyanyelvű oktatást, a saját nyelven való névhasználat jogát.

A jelenleg hatályos Alaptörvény II. - IV. cikke szerint: Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg. Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

A VIII. cikk rendelkezik arról, hogy: Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

(1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.

(2) Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.

(3) Pártok az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek. A pártok közreműködnek a nép akaratának kialakításában és kinyilvánításában. A pártok közhatalmat közvetlenül nem gyakorolhatnak.

(4) A pártok működésének és gazdálkodásának részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(5) Szakszervezetek és más érdek-képviselői szervezetek az egyesülési jog alapján szabadon alakulhatnak és tevékenykedhetnek.

A IX. cikk értelmében: (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

5.

Az emberi méltósághoz való jogot a tárgyalás berekesztésekor hatályos Ptk. 75. § és 76. §-ai töltik ki tartalommal:

75. § (1) A személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

(2) A személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem - jellegénél fogva - csak a magánszemélyeket illelheti meg.

(3) A személyhez fűződő jogokat nem sérti az a magatartás, amelyhez a jogosult hozzájárult, feltéve, hogy a hozzájárulás megadása társadalmi érdeket nem sért vagy veszélyeztet. A személyhez fűződő jogokat egyébként korlátozó szerződés vagy egyoldalú nyilatkozat semmis.

76. § A személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

6.

Az egyesülési jog lényegét a kereset beadásakor hatályos Alkotmány rendelkezéseivel összhangban az 1989. évi II. törvény 2. §-a úgy rögzíti, hogy az egyesülési jog alapján a magánszemélyek, a jogi személyek, valamint ezen jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei tevékenységük célja és alapítói szándéka szerint társadalmi szervezeteket hozhatnak létre és működtethetnek. A (2) bekezdés szerint az egyesülési jog gyakorlása nem sértheti az Alkotmány 2. § (3) bekezdését, nem valósíthat meg bűncselekményt és bűncselekmény elkövetésre való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.

Ugyanezen jogszabályi rendelkezés 16. § (2) bekezdése szerint a bíróság az ügyész keresete alapján

a) megsemmisítheti a társadalmi szervezet törvénysértő határozatát, és szükség szerint új határozat hozatalát rendelheti el;

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét;

c) ha a társadalmi szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, tevékenységét felfüggesztheti, ellenőrzésére felügyelőbiztost rendelhet ki;

d) felosztatja a társadalmi szervezetet, ha annak működése a 2. § (2) bekezdésébe ütközik;

A 2012. január 1. napjától hatályos évi CLXXV. tv. 11. §-a szerint:

(1) A civil szervezet működése felett az ügyészség - az e törvényben, valamint a Ptk.-ban meghatározott eltérésekkel - az ügyészségről szóló törvény rendelkezései szerint törvényességi ellenőrzést gyakorol. A törvényességi ellenőrzés nem terjed ki az olyan ügyekre, amelyekben egyébként bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásnak van helye.

(2) A törvényességi ellenőrzést gyakorló ügyész ellenőrzi, hogy a civil szervezet

a) belső (önkormányzati) szabályzatai, illetve azok módosításai megfelelnek-e a jogszabályoknak és a létesítő okiratnak,

b) működése, határozatai, a legfőbb szerv döntései megfelelnek-e a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak vagy az egyéb belső (önkormányzati) szabályzatoknak.

(3) Ha a civil szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész törvényességi ellenőrzési jogkörében eljárva keresettel a bírósághoz fordulhat. A bíróság a keresetet megvizsgálja és szükség esetén

a) megsemmisíti a civil szervezet bármely szervének törvényt sértő határozatát, és szükség szerint új határozat meghozatalát rendeli el,

b) a működés törvényességének helyreállítása érdekében összehívja a legfőbb szervet, vagy határidő tűzésével a törvényes működés helyreállítására kötelezi a legfőbb szervet, és minderről értesíti a civil szervezetnél választott felügyelő szervet is,

c) ha a törvényes működés nem állítható helyre vagy a b) pont szerinti határidő eredménytelenül telt el, a civil szervezetet megszünteti.

(4) A bíróság az ügyész keresete alapján feloszlatja az egyesületet, ha annak működése vagy tevékenysége a 3. § (3) bekezdésébe ütközik.

7.

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény bevezető rendelkezése szerint: A közbiztonság és a közrend megteremtése és fenntartása az állam alapvető joga és kötelessége. A közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelősséget érző állampolgárok számára a polgárőrség nyújt cselekvési lehetőséget. E tiszteletre méltó tevékenység elismerése és megbecsülése fejeződik ki a polgárőrök védelmének és támogatásának állam általi garانتálásával. A közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteinek meghatározása érdekében alkotta az Országgyűlés a hivatkozott jogszabályt.

A felperes jogi álláspontja szerint az alperes működése az idézett jogszabályi rendelkezésekkel és irányadó bírósági gyakorlattal nem egyeztethető össze a következőkre tekintettel:

- Az alperes működése során olyan tevékenységet folytat, amely ténylegesen sérti a roma kisebbséghez tartozók egyenlő emberi méltósághoz való jogát azáltal, hogy az emberek között faji alapon megkülönböztetést tesz. Az SZJPE tevékenysége polgárőr tevékenység látszatát keltve, azzal visszaélve, a roma kisebbség megfélemlítését, az emberek tényleges és jogi megkülönböztetését eredményezte. Az alperes járőrözései, a cigány bűnözés ellen a Jobbik által meghirdetett tüntetéseken való demonstratív részvétel és ehhez kapcsolódóan az egyéb formaruhás szervezetek tagjainak folyamatos jelenléte összhatásában alkalmas volt arra, hogy az érintett települések roma közösségének tagjaiban félelmet keltsen, illetve felerősítse a romákkal szembeni indulatokat, feszültséget keltve ezáltal az érintett településeken. Ezen túlmenően a média által biztosított széleskörű nyilvánosság által alkalmas volt arra, hogy az egész ország cigány lakosságában félelmet keltsen.
- Az SZJPE tagjainak a fokozott járőrszolgálatok idején tanúsított indokolatlanul nagy létszámú jelenléte az érintett települések közbiztonsági helyzetével nem volt arányban álló, jelentősen meghaladta a helyi polgárőr szervezetek tevékenységéhez szükséges létszámot.

- Az alperes által hangoztatott nézetek alkotmányellenesek, mert a közrendvédelmi, közbiztonsági feladatok ellátása az állam kizárólagos feladata, ilyen tevékenységet az egyesülési jog keretei között önkényesen végezni polgárőr szervezetként nem lehet. Az egyesület vezetőinek nyilatkozatai, valamint a Jobbik vezetője által tett nyilatkozatok alapján a közvéleményben az a kép került kialakításra, hogy a rendőrség tehetetlen a közbiztonság helyreállítása, különösen a cigány bűnözés visszaszorítása terén, ezért hívásra jön az SZJPE és rendet terem.
- A többségi társadalom és a cigányság szembeállítása, a cigány népcsoport elkülönítésére irányuló és a népcsoport tagjait közmegvetettségnek kitenni szándékozó kijelentések ellentétesek a korábban hatályos Magyar Köztársaság Alkotmányával, a jelenleg hatályos Alaptörvénnyel és a nemzetközi egyezményekkel. Az alperes nem csak a fennálló, feszültségeket hordozó állapotokra kíván rámutatni, hanem tevékenységéhez kapcsolódóan számos olyan kijelentés is elhangzott, amely az érintett, célzott személyi kör közösségi szinten is érzékelhető biztonságához, szabadságához való jogát is sértette, vagy gyűlöletről tett tanúságot és ennek következtében sérült a közrend és a köznyugalom.
- Tagjai a cigány bűnözés elleni demonstrációk, a nem cigány etnikumhoz tartozó lakosság tulajdonjogának, életének védelmét hangsúlyozták a cigány bűnözőkkel szemben, sértve ezzel a romák emberi méltóságát és állampolgári egyenlőségét. Összességében a felperes jogi álláspontja szerint megállapítható, hogy az alapszabálya szerint eredetileg törvényes célokra létrehozott polgárőr egyesület intézményesített keretek között, azaz bíróságon bejegyzett jogi személyként visszaélve az egyesülési jog által biztosított lehetőséggel, mások jogának és szabadságának sérelmével járó tevékenységet folytat.

Az alperes tagadásával szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes a keresetlevélben részletezett módon olyan cselekményeket követett el, illetőleg olyan tevékenységet folytatott és folytat, amely akár alapszabályba, akár a hatályos jogszabályokba ütközik, és amelynél fogva az egyesület feloszlata indokolt.

Az események értékelése, a bizonyítékok mérlegelése nem lehetséges az adott társadalmi háttér ismerete nélkül, az utóbbi két évtized változásairól, és a kialakult helyzetről azonban átfogó képet ad a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Bizottságának 40 oldal terjedelmű jelentése, melyet a felperes M/6. szám alatt bizonyítékként csatolt az iratokhoz.

A felperes állítását egyrészt az események időszakában megjelent fénykép és videó felvételeknek, a híradások képi és hanganyagának, továbbá mindezekről készült írásos anyagnak - okirati bizonyítékoknak - becsatolásával, egyéb okirati bizonyítékok, jegyzőkönyvek csatolásával, másrészt tanúk kihallgatása útján kívánta bizonyítani.

A törvényszék a felperes által felajánlott bizonyítást az alperesi súlyos, feloszlata alapot adó jogsértések bizonyítására nem találta elégségesnek az alábbiak szerint:

A felperes csatolta a Kuruc Infó által készített anyagot, melyben a Jobbik gyöngyöshalászi elnöke, Pichler Gábor nyilatkozik a gyöngyöspatai Jobbik rendezvény színpadának ácsolása közben. A nyilatkozó cáfolja, hogy a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület az úgynevezett Magyar Gárdával azonosítható lenne. Sem Pichler Gábor, sem az ugyancsak nyilatkozó Murányi Levente, Juhász Oszkár továbbá Farkas János sem az alperesi résztvételt, illetve alperes megnyilvánulásait részletezi, hanem a gyöngyöspatai helyzet társadalmi háttérének megvilágítására helyezi a fő súlyt. Murányi Levente nyilatkozatából nem következik az, hogy az alperes a feloszlattott Magyar Gárda utódjának tekintené magát, és azt az alperes képviselője maga sem tette vitássá, hogy az alperes tagjai a korábbi Magyar Gárda tagjaihoz hasonlóan bizonyos fajta nemzeti öntudattal rendelkeznek, ami hasonlóságot jelenthet a két szervezet között, azok összemosása azonban nem lehetséges. Ezen anyagból megállapíthatóan az alperesnek a helyi rendőrséggel megfelelő kapcsolata volt, és bár megszólalnak helyi lakosok, akik a

cigány lakosság megfélemlítettségéről számolnak be, az atrocitásokat elkövető, illetve fenyegető megjegyzéseket tevő személyek kiléte nem azonosítható. Egy helyi lakos beszámol arról, hogy a gyerekek rettegnek és félnék iskolába menni, **de nem állapítható meg, hogy a félelemnek olyan reális alapja volt, ami az alperesi jelenléttel és alperesi tevékenységgel közvetlen okozati összefüggésbe hozható.** Ugyanezen anyagból megállapíthatóan ukrán személyek is fenyegetőleg léptek fel, provokatív magatartást tanúsítottak, és kiderül a felvételből az is, hogy a provokátorok terepszínű kommandós ruhában voltak, amiből egyértelműen következik az, hogy ezen személyek nem az alperesi egyesület tagságához tartoztak, hanem feltételezhetően az ugyancsak jelenlévő Véderő tagságához.

A felperes által keresetlevélhez csatolt Gy/10, Gy/11. és Gy/12. számú iratokból ugyancsak feszült közhangulatra és felfokozott indulatokra lehet következtetni, a törvényszék azonban utal arra, hogy az **ott megszólaló helyi lakos „feketeruhások” jelenlétéről beszél, ami az alperessel nem egyértelműen azonosítható. A megállapított tényállás szerint ugyanis a településen egyéb fekete formaruhás szerveződések tagjai (Betyársereg, Csendőrség) is jelen voltak, akiket a helyi lakosság együtvé tartozónak tekintett, jól lehet ezen személyek különböző szervezetekhez tartoztak, melyek közül az alperes felelőssége csak a saját tagjai fellépésével kapcsolatosan áll fenn.**

A törvényszék kiemeli, hogy ezen megnyilatkozások hangulat-keltőek, és nélkülözik a megállapítás alapjául szolgáló konkrét tényeket. Említés történik arról a várandós asszonyról, aki a „feketeruhásoktól” megijedve 35 hétre hozta világra gyermekét, de hogy konkrétan milyen fellépés váltotta ki az asszonyban a szülés idő előtti megindulását okozó ijedtséget, arra semmiféle utalás nem történik. Nem lehet tudni továbbá azt sem, hogy a szülés megindulását valóban a szóban forgó pszichés trauma, esetleg más szervi ok, vagy más lelki tényező idézte elő. Ennél fogva a hírből az alperes terhére messzemenő következtetéseket levonni nem lehet, a momentum csak azt erősíti meg, hogy településszinten bizonyos történések körül legendák alakultak ki, amelyek reális alapját azonban semmiféle dokumentum nem támasztja alá.

Az RTL Klub Híradójában elhangzott azon híradás, mely szerint „ostorral, fokossal, viperával fenyegették az embereket, megfélemlítették a gyerekeket, a boltban követték, az utcán provokálták a cigány telepen élőket a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület tagjai Gyöngyöspatán” – mint bizonyíték - ugyancsak aggályos. Valóságát az kérdőjelezi meg, hogy az alperes járőrei csak hosszú nyelvű zseblámpát tartottak maguknál, amennyiben tehát ostorral, fokossal vagy viperával történt megfélemlítés, akkor a megfélemlítők nem az alperesi társadalmi szervezet, hanem valószínűleg más egyenruhás szervezet tagjainak sorából kerültek ki, esetleges szervezeten kívüli szélsőséges személyek voltak. A becsatolt anyaggal szemben ugyanis a lefolytatott tanúbizonyításból megállapítható az, hogy az alperes tagjai a híradásokban szereplő önvédelmi, illetve támadó eszközökkel nem végeztek járőrözést, amennyiben a nyilatkozat hiteles, úgy a támadók kilétének alperesi egyesülettel való kapcsolata cáfolható meg.

A médiában tudósítás jelent meg arról is, hogy „náci terrortól rettegnek a gyöngyöspatai cigányok,” ugyanakkor említés történik a Véderő, illetve a Betyársereg elnevezésű szerveződésekről, akik „úgy grasszálnak a faluban, mint ha nem 2011-et írának, szabadon garázdálkodhatnak és átvehették a Magyar Állam erőszak-monopóliumát, úgy mozognak ezek az emberek, mintha Magyarország egy nyilas állam lenne”. A törvényszék az itt leírtak kapcsán rámutat arra, hogy a Betyársereg, illetve a Véderő elnevezésű szerveződések tagsága esetleges garázdálkodásáért az alperes akkor sem tartozik felelősséggel, ha tagjai olykor a Betyársereg, Véderő, vagy Csendőrség tagjaival együtt mutatkoztak. Az alperes elhatárolódásának hiánya sajnálatos ugyan, de a kisebbségek jogait sértő elkövetői magatartás emiatt nem állapítható meg. **Nem elhallgatható tény viszont a cigány származásúaknak az elkövetői körben való viszonylag magas aránya. Ebből adódóan bár a cigányok és a bűnelkövetők köre nem azonos, és a vágyon ellem cselekményekben a cigánylakosság egy részét a megélhetési szükséglet motiválja, az átfedések alapot adnak az anomáliák „cigánybűnözésnek” való megfogalmazására, ami ezért bár nem teljesen megalapozatlan, de joggal sérti a társadalom többsége által elfogadott jogkövető életmódot folytató cigánylakosságot.** A kifejtett indokok szerint azonban a törvényszék ezt az anyagot a bizonyítékok sorában legfeljebb a közállapotok bemutatására, de semmiképpen sem az alperes jogsértő, rasszista tevékenységének igazolására találta alkalmasnak.

A Gy/14. alatt csatolt anyag foglalkozik egy idős férfi öngyilkosságával, mellyel kapcsolatban a település lakossága ugyancsak megosztott volt. Egyesek tudni vélték, hogy az idős férfi a szomszédságába költöző cigány családtól való félelmében követett el öngyilkosságot, ugyanakkor elterjedt a településen az is, hogy az idős férfi gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Öngyilkosságának elkövetésével kapcsolatosan az okok nem tisztázottak, amennyiben azonban a cigány lakosság közösségellenes magatartása szerepet játszott az idős ember elhatározásában, ez nem a konkrét, tényszerű alperesi jogsértések megállapítására, hanem ellenkezőleg, olyan közállapotok fennállására enged következtetni, melyeket a helyi hatóságok nem tudtak kezelni, és amelyek megszüntetése jogos igényként az alperes településre történő behívását motíválhatta.

Ugyanezen írásos anyag tartalmazza Tábi László polgármester nyilatkozatát is, amely ugyancsak azt erősíti meg, hogy a közbiztonság rossz volt, a helységben áldatlan állapotok alakultak ki, különböző atrocitások fordultak elő. Erre enged következtetni a felsoroltak mellett az idős asszonyok vallomása is, melyből megállapíthatóan az idősebb asszonyok egyfajta megfélemlítettségben éltek a bűnözői réteg megnyilvánulásaitól. A felperes által M/13-M/16-ig csatolt internetes oldalokról letöltött hírportálok tudósításaiból megállapíthatóan 2011. tavaszán Gyöngyöspata települést forrongó hangulat jellemezte, többen az elszaporodott vagyon elleni cselekményekért a cigány lakosságot tették felelőssé, egyesek cigányterrortól beszéltek. Ezeket a sajtótermékeket a felperes azzal a cézzal csatolta a peres iratokhoz, hogy ezekkel az alperes megfélemlítő rasszista tevékenységét illusztrálja, ezzel szemben mindezekből olyan következtetés vonható le, hogy Gyöngyöspata településen 2011. tavaszán nem csupán a roma lakosság érzett megfélemlítettséget, de a magyar lakosság is hasonlókról számolt be, ami a korábban jelzettek szerint a határozott fellépésre, „rendcsinálásra” vonatkozó igényként fogalmazódhatott meg.

A H/1 alatt csatolt 2011. március 18-án internetről letöltött híradásból megállapíthatóan Hajdúhadházon is forrongó hangulat alakult ki, amit a helyi rendőrség, polgárőrség, illetve a helyi hatóságok nem tudtak megfelelően kezelni. A megszólaltatottak többek között arról számolnak be, hogy a híradásokban „kicsit torzítva vannak” a dolgok, a vagyon elleni cselekményeket illetően nem állítható szembe mereven a cigányság és magyarság, mivel a roma származású bűnözői réteg elkövetői magatartása nem csupán a magyarok ellen, hanem ugyanúgy a cigány származásúak vagyona ellen is irányul. A megszólaltatottak helytelenítik az általánosítást, és a polgármester is úgy foglalt állást, hogy politikai pártokhoz kötődő szervezetek akarják helyreállítani a közbiztonságot, rendet és nyugalmat, amit a maga részéről nem tart egészségesnek. Megállapítható, hogy az alperes tagjai egyenruhában, menetoszlopban, katonai vezényszóra felsorakozva indultak csoportokra szakadva járórózni a település utcáin. Egy ilyen megnyilvánulás ugyanakkor a törvényszék álláspontja szerint jellegénél fogva bár szorongást kelthet a helybeliekben, azonban maga a menetelés, nyilvános felvonulás jogát a gyülekezési jog garantálja. Az egyenruha használata önmagában az alperes marasztalására nem adhat alapot, hiszen a rendszeresített formaruha ellen korábban a hatóságok nem léptek fel. Ezért bár az hasonlatos a korábban felosztatott Magyar Gárda tagjai által viselt öltözékre, a per tárgyává tett időszakban és helyszíneken történt használata az alperes terhére nem róható.

Az M/1-M/10 alatt csatolt bizonyítékokkal összefüggésben a törvényszék azt emeli ki, hogy úgy Gyöngyöspatán, mint Hajdúhadházon valóban mindkét részről valósultak meg szélsőséges megnyilvánulások, a demonstratív jellegű cigányellenes megmozdulások nagy része azonban a mindkét helyszínen a Jobbik Magyarország által szervezett és megrendezett nagygyűlésekhez, továbbá az azt követő tüntetésekhez kapcsolható. Tény, hogy mindezen rendezvények biztosítását az alperes adta a Jobbik Magyarországért mozgalom képviselőivel kötött írásbeli megállapodások alapján térítésmentesen, és a rendezvénybiztosító tevékenység az alperes alapszabályban rögzített tevékenységi köréhez szorosan nem sorolható. Mivel azonban az egyesület 2011. év tavaszán hatályos alapszabálya 23. pontja szerint az alperes tevékenységi körébe tartozik a bűnmegelőzés és áldozatvédelem, a II/2. pont szerint pedig az egyesület együttműködik a rendőrséggel és más polgárvédelmi szervekkel, a közbiztonság érdekében meghirdetett rendezvényeken kifejtett rendvédelmi, rendfenntartó tevékenység az alperes bejegyzett tevékenységi körével ellentétesnek nem mondható.

Tagadhatatlan ezen rendezvények politikai kötődése, ugyanakkor az alperes alapszabálya II/23. pontjában foglaltak szerint az alperes csak a közvetlen politikai tevékenység folytatásától köteles tartózkodni, hogy a nézeteihez közel álló párt rendezvényeinek biztosításában szerepet vállaljon, az tiltó rendelkezésbe nem ütközik. Az alperes szervezete pártoktól független, és arra nem merült fel adat, hogy pártnak anyagi támogatást nyújtott, vagy attól anyagi támogatást fogadott volna el. Rendezvénybiztosító tevékenysége tehát önmagában nem sérti az alperes pártoktól való függetlenségét, és mivel a rendelkezésre álló adatok szerint az alperes tagjai az általuk biztosított rendezvényeken nem szólaltak fel, olyan többlet tényállás sem valósult meg, ami a közbiztonság és közrend fenntartásán túlmutatna. **Tevékenységeért az alperes a Jobbik Magyarországért Mozgalomtól díjazásban nem részesült, és az az átfedés, hogy az alperes egyes tagjai egyben tagjai a Jobbik Magyarországért Mozgalomnak is, illetve az alperes által és a Jobbik Magyarországért Mozgalom tagjai által is hangoztatott elvek több szempontból hasonlóak, nem eredményezheti azt, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom aktivistáinak, politikusainak konkrét megnyilatkozásai az alperes terhére írhatók legyenek.**

A felperes M/19. sorszám alatt csatolta a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) 2011. szeptember 27-én kelt árnyékjelentését a gyöngyöspatai eseményekről. Az árnyékjelentés 12. oldalán a TASZ azt fogalmazza meg, hogy a járőrözés nyilvánvalóan a helyi romák megfélemlítését célozta. Mind a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület, mind a Véderő, mind a Betyársereg szélsőjobboldali, extrémista csoportosulások, amelyek ideológiai háttérben a cigányellenesség, a magyarság védelme az „idegenekkel szemben”, retorikájában pedig a cigány bűnözés miatt tarthatatlan közbiztonsági állapotok központi helyet foglalnak el. Konklúzió és ajánlások címszó alatt a jelentés azt állapítja meg, hogy az alperes, a Véderő, és a Betyársereg a korábbi vidéki gárdatüntetésekhez hasonló ürüggyel és céllal vonult be Gyöngyöspatára és szándékosan szította az etnikai feszültséget.

Az idézett megállapításokból egyértelműen következtethető az, hogy a TASZ egyenlőség jelet tett a felsorolt jobboldali szerveződések tevékenysége között, a szélsőjobboldali megnyilvánulásokat a felsorolt szerveződések, továbbá a Jobbik Magyarországért Mozgalom tevékenységével hozta összefüggésbe, elmulasztva a célkitűzések és az egyes szerveződések tagjai által vállaltan megfogalmazott célok, alkalmazott eszközök árnyalt vizsgálatát.

A bizonyítási eljárás anyagából ugyanakkor megállapítható az, hogy az alperesi egyesület korábbi, polgárőr egyesületként működő szervezetkénti időszakában folytatott járőrözése nem a cigányság, mint népcsoport, hanem kifejezetten a bűnelkövetői kör ellen irányult, a bűnelkövetői rétegnek a cigánysággal való azonosítása nélkül. Köztudomású tény, és az előzőekben a törvényszék is utalt már rá, hogy az alulképzett, munkanélküliség által sújtott, megélhetési bűnözésre szoruló társadalmi réteg tagjai nagyrészt a cigány származásúak köréből kerülnek ki, de ebből olyan következtetés nem vonható le, mely szerint a „cigánybűnözők” elleni valamennyi megnyilvánulás egyben a jogkövető, együttélési normákat betartó cigány lakosság ellen is irányult. Az alperes képviselői több ízben utaltak arra, hogy származási alapon nem alkalmaznak különbségtételt, és ennek bizonyítékául felhozták azt is, hogy cigány származású művész rendezvényének biztosítását ugyanúgy felvállalták, mint tették azt a Jobbik Magyarországért Mozgalom rendezvényeivel kapcsolatosan a megadott helyszíneken. Ugyancsak az etnikai különbségtétel ellen szól az is, hogy az alperes tagjai között cigány származásúak is vannak, akik azonosulnak az alperes bűnmegelőző tevékenységével, illetve hogy járőrözéseik során pont az alperes tagjai akadályozták meg egy roma ember öngyilkosságát.

A jogsértések elkövetőinek kiléte, szervezeti hovatartozása tisztázottságának hiányában a törvényszék a TASZ árnyékjelentését sem találta megfelelő bizonyítéknak a felperes alperessel szembeni állításainak bizonyítására.

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt bizonyítási eljárásban a törvényszék tanúként kihallgatta dr. Dénes Balázst, a TASZ korábbi elnökét, aki azonban közvetlen információkkal nem rendelkezett, ezért a bizonyítás új tényeket nem tárt fel, a korábbi eljárás anyagán túlmutató eredményt nem hozott.

A bizonyítékok fentebb meghatározott köre a törvényszék álláspontja szerint csak arra enged következtetni, hogy 2011. tavaszán Gyöngyöspata és Hajdúhadház településeken a közhangulat és közbiztonság kritikussá vált, és az alperesi jelenlét megelőzően a rendezett életvitelt folytató jogkövető lakosság körében is megfélemlítettséget eredményezett. Az alperesi jelenlét idején – bár nem csupán az alperesnek, de a fokozott rendőri jelenlétnek is köszönhetően - a korábban aktív bűnözői réteg háttérbe szorult, de minden valószínűség szerint ezen közösségellenes réteg irányában valóban történtek nem azonosított szerveződések tagjaitól és személyektől rasszista, túlkapó megnyilvánulások.

A bizonyítás anyagából ugyanakkor egyértelműen az állapítható meg, hogy az adott helyszínen jelenlévő különböző csoportosulások közül több, pl. a Betyársereg és a Véderő elnevezésű szerveződések az alperessel külsőségeiben hasonlatos egyenruhát viseltek, ami ugyan a megkülönböztetethez nem zárta ki, de ténylegesen a lakosság az „idegenek” között nem igyekezett különbséget tenni. A helyiek – és a tudósítók - szemében az alperes tagjainak megnyilvánulásai, cselekvései ezért adott helyszíneken nem volt kétséget kizáróan elkülönült más csoportok tagjainak tevékenységétől. A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok (NEKI) Országgyűlési Biztosának jelentéséből is megállapíthatóan az egyenruhásokat a roma közvélemény egységesen kezelte, és nincs bizonyíték arra, hogy a többször hangoztatott „megdöglötök” „szappant főzünk belőletek” „véretekkel festjük ki a falakat” kijelentések az alperes tagjaitól származnak. A NEKI M/6 alatt csatolt jelentése 13. oldalán felsorolt rasszista kijelentések idézését közvetlenül követően tartalmazza azt, hogy a Betyársereg egyik tagja ostorral fenyegetőzve próbált egy roma asszonyra támadni. A már kifejtettek szerint ugyanakkor a Betyársereg tagjának esetleges túlkapása az alperes terhére bizonyítékként nem vehető figyelembe. Tény, hogy az alperestől elkülönülő egyéb csoportosulások cselekvőségének célja az alperes által hangoztatott közrend, közbiztonság helyreállításától nem különül el, jelentősége van azonban annak, hogy mindezen célok elérése érdekében mely szervezet milyen eszközöket alkalmazott. A törvényszék által kihallgatott tanúk vallomásából ugyanakkor az a következtetés vonható le, hogy az alperes tagjai jogellenes eszközöket nem vettek igénybe. Az alperes tevékenységét ugyan hátrányos színben tünteti fel az, hogy olyan csoportosulásokkal esetenként vegyülve lépett fel, amelyek nem riadtak vissza a rasszista kijelentésektől, és erőszakos megnyilvánulásoktól, ez a körülmény azonban bár a közvéleményben befolyásolhatja az alperes mikénti megítélését, az alperes tevékenységének jogellenessége megállapítására nem adhat alapot.

A kihallgatott tanúk közül csak id. és ifj. Farkas János tanúvallomása erősíti meg a felperes azon állítását, hogy az adott időszakban a cigány kisebbség tagjai megfélemlítettséget, szinte terrort éreztek, és bár id. Farkas János tanúvallomása nem nélkülözte a hangulatkeltő, teátrális elemeket, a tanúvallomásból megállapíthatóan az alperes és egyéb szerveződések tagjainak cselekvősége között a tanú sem tett különbséget. A különbségtétel hiányára enged következtetni ifj. Farkas János tanúvallomása is, aki elmondta, hogy sérelmére is hangozott el sértő kifejezés, amely miatt feljelentésre került sor, az elkövetők azonban betyárseregesek voltak, így jelen per megítélése szempontjából cselekményük nem bír jelentőséggel. A tanú vallomásából megállapíthatóan egy március elején megtartott megbeszélésen elhangzott az is, hogy a Gyöngyöspatán megjelenő járőrözök között lesznek olyanok, akik formaruhát, illetve az alperes formaruháját nem viselik, de alpereshez tartoznak. Ezzel szemben az eljárás adatai azt erősítették meg, hogy az alpereshez tartozók kivétel nélkül viselték a formaruhát, és az alperesre utaló „Szébb Jövőért” továbbá polgárőr megkülönböztető jelzést, megteremtve ezáltal bárki számára a szervezeti hovatartozás megállapítását, és az egyéb jelen lévő idegenektől való megkülönböztetést.

Ifj. Farkas János továbbá olyan áprilisi eseményekről is beszámolt tanúvallomásában, amelyek viszont kifejezetten már csak a Véderő elnevezésű szerveződéssel kapcsolatosak, ami ugyancsak a különbségtétel hiányára utal, és a korábban kifejtettek szerint az alperes terhére nem vehető figyelembe. A tanú pedig félelemérzetről kifejezetten a nagygyűléssel összefüggésben számol be, ami az alperes terhére ugyancsak nem róható.

Az Id. és ifj. Farkas János tanú vallomásában említett roma lakosság körében tapasztalható félelemérzet fogalmazódik meg végül a felperes által M/18 alatt csatolt iratban, mely pszichológus 105 iskolás és 53 óvodás gyermek vizsgálatával lefolytatott szakértői véleményét tartalmazza. A szakértői vélemény poszttraumás stressz-zavarra és szorongásos tünet-együttesre utal, amely abnormális esemény hatására alakul ki, és az esemény általában meghaladja az egyén pszichés alkalmazkodóképességét. A bizonyíték értékelésénél azonban a törvényszék nem hagyta figyelmen kívül, hogy az okiratból nem állapítható meg, hogy a nevezett pszichológus mely szervezet megbízásából végezte szakértői tevékenységét, pontosan hol, mely családokra terjedt az ki, és hogy annak kialakításában jelentős szerepe volt a vizsgált gyermekek szülei által elmondottaknak. A szakértői véleményben foglaltak egyértelműen ellentétben állnak a gyöngyöspatai iskolaigazgató, tanú vallomásával. A tanú ugyanis egyértelműen az alperes tagjai részéről megnyilvánuló pozitív segítőkész megnyilvánulásokról számolt be, és szóbeli tanúvallomását írásbeli nyilatkozattal továbbá statisztikai adatokkal alátámasztotta azt állította, hogy a településsel kapcsolatban kialakult legendák, melyek az alperesi megfélemlítő magatartással kapcsolatosak, minden alapot nélkülöznek. A tanú vallomásából megállapíthatóan a hiányzások száma nem emelkedett, a gyerekek kiegyensúlyozottan, pihenten mentek iskolába, velük jó tanulmányi munkát lehetett folytatni, az események idején semmi jel nem utalt arra, hogy a roma lakosság megfélemlítése valós volt. Ezzel szemben a gyerekek az iskolában arról számoltak be, hogy általuk ismeretlen személyek járják a cigánysort, és arra buzdítják az ottaniakat, hogy mutassanak a valóságostól lényegesen eltérő, felfokozott félelemérzetet. Ennek a félelemérzetnek azonban a pedagógus szerint a gyerekek viselkedéséből levonhatóan reális alapja nem volt. A két bizonyíték ellentmondásai nem voltak feloldhatók, de azok egybevetésével a törvényszék a helyi viszonyok pontos ismeretén alapuló, statisztikai adatokkal megerősített tanúvallomást találta megalapozottnak a szakértői véleményben rögzítettekkel szemben. *volt is?*

A média felelősségére, a média kampányra való utalás több tanú vallomásában is fellelhető, ami arra enged következtetni, hogy a Gyöngyöspatán, illetve Hajdúhadházon történeteket a sajtó nem a pontos tényekre szorítkozva, hanem a kialakult helyzet, közhangulat bemutatására törekedve adta közre. Az alperes kunhegyesi, sarkadi, devecseri, tiszaroffi, ceglédi, illetve budapesti, Hősök terén megtartott nagygyűlésével, az ott elhangzottakkal kapcsolatban a törvényszéknek abban kellett állást foglalnia, hogy az alperes tagjai által használt kifejezések, az etnikai hovatartozás szerint meghatározott személyek csoportjával vagy a csoporthoz tartozó személyekkel szembeni megjegyzések túllépik-e a szabad véleménynyilvánítás határait. A törvényszéknek arról kellett döntenie, hogy az elhangzott megnyilatkozások uszító, vagy provokatív jellegük folytán alkalmasak voltak-e félelemkeltésre, fenyegető hatás kiváltására, mások jogainak, szabadságának sérelme megállapítására, illetve közvetlenül fenyegető erőszak kiváltására.

A törvényszék az alperes által csatolt képi és hangfelvételeket, a 2012. 08.05. Devecser, továbbá a Cegléd 2012. augusztus 19-20. elnevezésű mappában található „Ostromállapot Cegléden” és az „Elegük lett a cigányokból a ceglédieknek” elnevezésű állományokat is a bizonyítási eljárás anyagává tette, a felperes által csatolt anyagokat kivétel nélkül a tárgyaláson levetítette, de a felperes állításainak bizonyítására nem találta elégségesnek.

A törvényszék a felperes indítványának megfelelően beszerezte a rendelkezésre álló – fentiekhez kapcsolódó - rendőrségi iratokat, melyekből az volt megállapítható, hogy a rendezvények rendben lezajlottak, kirívó fegyelemsértés, az alperes terhére írható, súlyos rendbontás, megnyilvánulás nem volt jellemző.

2012. augusztus 5-én Devecseren a szervező nem volt ura a helyzetnek, kődobálás kezdődött, de ez alkalommal az alperesen kívül – aki nem volt szervezője a rendezvénynek - a Kárpát Haza Őrei Mozgalom, 64 Vármegye Ifjúsági Mozgalom, Magyar Nemzeti Gárdamotorosok Egysége, Véderő Honvédelmi Felszabadító Front, Somló Védpajzs Szövetség, valamint a Betyársereg tagjai is megjelentek. Beavatkozásra, tömegkezelési feladat végrehajtására nem került sor, a rendőri állomány tagjai közül senki sem sérült meg.

Tény, hogy több helyszínen a rend fenntartása nagy létszámú rendőri erők bevetésével volt lehetséges, de a törvényszék álláspontja szerint ennek háttérében elsődlegesen a felfokozott társadalmi feszültség, az indulatok állnak, aminek a megoldása csak a feszültség okainak feltárása és elhárítása, nem pedig a feszültség tarthatatlanságára figyelmet felhívó személyek és szervezetek félreállítása lehet.

Az ország dél-keleti részén feszültségforrás a munkanélküliség sújtotta területeken a román idénymunkások megjelenése, számos településen az, hogy a magyar-lakta településrészeire beköltöző roma családok miatt a környező ingatlanok forgalmi értéke aránytalanul csökken, nem egyszer az ingatlan eladhatatlanná válik. A problémák megoldását célzó lakossági fórumok rendezése, az azokon való részvétel az alperes hátrányos megítélését nem vonhatja maga után.

Az egyenruha viselése, alakzatban vonulás, nyilvános menetelés, éneklés ugyanakkor a gyülekezési szabadságból fakadó jogszerű tevékenység, így önmagában mások jogait, szabadságát nem sérti akkor sem, ha ez egyes szemlélődőkből ellenérzést vált ki.

Az alperes ugyan maga sem vitatta azt, hogy kb. fél évvel ezelőtt meghirdette szervezetén belül a „levente képzést”, de arra vonatkozóan a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, hogy az alperesi állítással ellentétben ennek célja nem csupán a fiatalok sportos életmódra, szülő- és hagyománytisztelőre nevelése, a hagyományos magyar értékek, pl. a rovásírás bemutatása és megismertetése, hanem katonai képzése, militarista szemléletre nevelése is.

Az alperes tagjai, illetve képviselője által elmondott nyilvános beszédek kétségtelenül éles társadalomkritikát, a kormánnyal és a fennálló renddel kapcsolatos elégedetlenséget fogalmaznak meg. A beszédekben és megnyilvánulásokban kiemelt szerepet kap a magyarság, a magyarsághoz tartozás hangsúlyozása, a nemzeti összefogás kiemelése, és a magyar pusztító, országromboló, „horgas orrú érdekekkel”, „férgekkel”, „patkányokkal”, „sátánfajzatokkal” történő szembeállítás. Az alperes elnöke, vezetői által a rendelkezésre álló beszédekben használt kifejezések a bűnözői réteg által keltett veszélyeztetettséget eltúlzó, a magyarság léte elleni támadásként feltüntető, gyűlöletkeltő és ellenséges hangvételre tagadhatatlanul nacionalista, és kirekesztő. Ezt nem enyhíti, hogy mindazon rendezvényeken, ahol a Jobbik Magyarországért Mozgalom tagjai és a korábban felsorolt szélsőséges szervezetek tagjai is jelen voltak, az alperesi megnyilvánulásokról is durvább, nyíltan rasszista kifejezések hangzottak el az utóbbiak tagjainak sorából. Az előzőekben részletezett indokok alapján azonban a többi szervezet tisztségviselőinek, szónokainak megnyilvánulásai az alperes terhére nem értékelhetők. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata szerint ugyanakkor a vélemény nyilvánítási jog még a gyűlölködő, kirekesztő kijelentésekre is kiterjed mindaddig, amíg nem alkalmas erőszak szítására. Az alperes megítélésénél pedig nem hagyható figyelmen kívül, hogy a jelen lévő rendvédelmi szervek, akik közvetlenül érzékelték a közhangulatot, a hallgatóság reakcióit, úgy ítélték meg, hogy a felszólaló eltávolítása érdekében beavatkozni nem szükséges, a szónok tevékenysége nem lépte túl a kritikus határt, a vélemény nyilvánítás szabadsága körén belül maradt.

Ténylegesen az alperes tagjainak közszereplése nem ritkán politikai tartalmat hordoz, ami viszont nem ütközik az alperes jelenleg hatályos alapszabálya 1.2. pontjába, mivel egyes tagjai a hasonló nézeteket valló politikai pártban is tevékenykednek. Amennyiben működésük az 1989. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit nem sérti, az alperes felosztatására sem adhat alapot, ahogyan az sem, ha közhasznú szervezetként megsértik a közhasznú szervezetekre vonatkozó jogszabályi előírásokat. Ez utóbbinak ugyanis a közhasznúságból eredő kedvezmény elvesztése és nem a legsúlyosabb jogkövetkezmény alkalmazása lehet a szankciója.

Arra nincs adat, hogy az alperes választáson jelöltet állított volna, szervezete politikai pártokkal összefonódó lenne, ahogy az anyagi támogatás elfogadása és nyújtása sem merült fel. Az alperes tagjai létező társadalmi jelenséget próbálnak kezelni az általuk hatásosnak vélt, egyértelműen nem támogatható eszközökkel. Tagadhatatlan, hogy az alperes súlyos, megoldatlan problémákat állít tevékenységének középpontjába, ami irritálja a jogkövető, bünelkövetői réteg zaklatásainak, tulajdon elleni cselekedeteinek kitétt lakosságot. Egyértelmű ugyanakkor, hogy a verbális támadások középpontjában nem bizonyos faj, vagy nemzetiség áll, hanem egy bűnözői réteg, mellyel szemben a

társadalom normakövető tagjait megilleti a jogos önvédelem. A „cigányság” mint kategória nem elsődlegesen faji alapon értelmezhető és értelmezendő, hanem az ekként jelzett életformát követő, faji hovatartozástól függetlenül a lakosságnak egy elkülönült, a többségi társadalom hagyományos értékeit és a már hivatkozott jogszabályok által is védett értékeket semmibe vevő csoportjaként, akik egy bizonyos munkakerülő életforma, a magántulajdont, együttélési normákat nem tisztelő erkölcsi felfogás követői. A bűnelkövetői réteggel szembeni ellenséges, pejoratív megnyilvánulások azonban a társadalmi normákat tiszteletben tartó cigány származású lakosságot egyetlen alkalommal sem veszélyeztették, és velük szemben semmiféle gyűlöletkeltés, kirekesztés, elutasítás, elhatárolódás az alperes tagjai részéről nem valósult meg.

A felperes által anonimizált, majd névvel is ellátott szabálysértési és vétségi eljárásokban szereplő személyek tekintetében a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes tagságához tartoznak. A felperes – az alperesi képviselő tiltakozása ellenére – zártan kezelendő iratként csatolta azon személyek névsorát, akik az alperes közgyűlési jegyzőkönyveihez csatolt jelenléti ív tanúsága szerint az alperes tagjai, és ekként, a Békés Megyei Bíróság (jelenleg már Gyulai Törvényszék) Pk.60.010/2010. számú iratokból tagi minőségükre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre.

Az alperes jogi álláspontja szerint a 2011. évi CXII. tv. 3. § (3) bekezdése szerint különleges adatnak minősülő adatok kezelésére a bíróságnak csak a változásbejegyzési eljárásban volt jogosultsága, az adatok felhasználása, illetve a felperesnek az az eljárása, hogy a névsort akár zárt adatkezelést kezdeményezve is az iratokhoz becsatolta, jogszabályt sért.

A törvényszék a felperes által a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakra történő figyelmeztetés ellenére határidőn túl előterjesztett bizonyítékot a bizonyítékok mérlegelésénél – annak elkésztéséért miatt - mellőzte.

Ennek ellenére szükségesnek látja annak rögzítését, hogy az érintett személyek vonatkozásában a felperes olyan súlyú, jogerősen elbírált szabálysértésekre, büncselekményekre nem hivatkozott, illetve ilyen okiratokat nem csatolt, amelyek az alperessel szemben a feloszlásra alapot adtak volna, még abban az esetben sem, ha az adott cselekményt az alperes tagja, az alpereshez tartozása kifejezésre juttatása, külsőségei (öltözet, szlogenek hangoztatása) mellett követte volna el.

A felperest terhelő bizonyítás elmaradásának jogkövetkezményeit ugyanakkor a felperesnek kell viselnie, mivel az ő érdekében állott, hogy állításait az alperes tagadásával szemben a törvényszék valóságnak fogadja el.

A törvényszék nem fogadta el azt a felperesi állítást sem, mely szerint az alperesi szervezet olyan tevékenységet folytat, ami a közbiztonsági feladatok ellátása keretében kizárólagosan állami feladat, az egyesülési jog alapján nem végezhető. Felmerült ugyan, hogy az alperes tagjai bűnmegelőzési céllal járják, „figyelik” a településeket, a törvényszék álláspontja szerint ez a tevékenység a Ptv. 3. § (1) bekezdése szerinti – civil elemként csak a polgárőr tevékenységként folytatható - járőrszolgálatként, figyelő szolgálatként nem értékelhető. A törvényszék jogi álláspontja az, hogy a közterületen való séta, olykor céltalan, vagy éppenséggel a bűnelkövetéseket megakadályozó céllal való jelenlét olyan állampolgári jog, ami csak rendkívüli esetekben korlátozható, és amennyiben többlet tényállás nem valósul meg, a társadalomra nem veszélyes, ellenkezőleg, a lételezésétől való félelem révén a bűnelkövetői magatartásokra visszatartó erőként szolgál. Ez a fajta „félelemkeltés” azonban nem jogtalan hátránnyal történő fenyegetettséget jelent, nem félelemkeltés a szó általánosan elfogadott értelmében. Az alperes terhére tehát „polgárőr tevékenység” folytatása sem róható, a 2011. évi CLXV. tv. 4. §-a ugyanis kimondja, hogy a polgárőr egyesület a 3. § (1) bekezdésében meghatározott alapfeladatokat akkor kezdheti meg, valamint végezheti, ha

a) a működési területén illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal írásbeli együttműködési megállapodást kötött, valamint

b) az Országos Polgárőr Szövetség tagja.

Az alperes annak tudatában, hogy a fenti jogszabályi feltételek hiányoznak, tevékenységéből a kizárólag polgárőr egyesület által végezhető feladatok ellátását felfüggesztette, és bár a változás bejegyzési eljárás elhúzódott, a tevékenységi körét a jogszabályváltozásra figyelemmel ténylegesen módosította az általa végzetek pedig felosztatás alapjául nem szolgálhatnak. Alaptalanul hivatkozik ezért a felperes arra is, hogy az alperes tagtoborzó tevékenysége jogellenes, mert azt már az új Ptv. hatályba lépése után, polgárőr szervezetként valósította meg a székhelyétől távol eső településeken. A törvényszék megítélése szerint ha az alperes az új Ptv. rendelkezéseibe ütköző tevékenységet nem folytatott – és ilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre – akkor tevékenységét nem a polgárőrökre irányadó jogszabályok szerint kell elbírálni csupán azon az alapon, hogy a változások hatósági átvezetése adminisztratív hiányosságok miatt elhúzódott. Az alperes polgárőr szervezeti minősége ténylegesen akkor szűnt meg, amikor ezzel a tevékenységgel felhagyott, és a későbbiekre vonatkozóan tevékenységi körének változását közgyűlése jóváhagyta.

Az alperes tagadásával szemben az alperes felosztatása iránt indított perben a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az általa hangoztatott törvénysértések megvalósulása az alpereshez köthető, az alperes az egyes helyszíneken jelenlévő egyéb szervektől és szerveződésektől elhatárolhatóan és kétséget kizáróan megkülönböztethetően vagy velük aktív együttműködésben olyan tevékenységet fejtett és fejt ki, amely Magyarország nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeibe ütközik, ellentétes az Alaptörvénnyel, a magyar törvényekkel, illetve az alperes alapszabályában rögzítettekkel, ami a 2011. évi CLXXV. tv. 3. § (3) bekezdése és 11. § (4) bekezdése szerint az alperes felosztatását indokolja.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A törvényszék a bizonyítékokat összességében a fentiek szerint mérlegelte, és arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania azt, hogy az alperes tagjai akár egyénekenként, akár csoportos megnyilvánulásaikban alapszabályba, Alaptörvénybe, Magyarország törvényeibe vagy az általa elfogadott nemzetközi egyezményekbe ütköző tevékenységet fejtettek ki,

A Pp. 164. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. Tekintettel arra, hogy a felperes ezen bizonyítási kötelezettségének a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként eleget tenni nem tudott, a törvényszék a keresetet mint megalapozatlant elutasította.

A törvényszék álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásához szükséges tényállás rendelkezésre áll, ezért az alperes által felajánlott tanúbizonyítás mellőzésével határozott a rendelkező részben foglaltak szerint.

A Pp. 78. § (3) bekezdése értelmében a törvényszék az államot kötelezte az alperes perrel felmerült költségeinek megfizetésére a 32/2003. (VIII.22). IM. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján, és figyelemmel volt a tárgyalásokon és tanú kihallgatáson való megjelenéssel felmerülő költségekre is.

A 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14. § alapján a felmerült állam által előlegezett költséget az állam viseli.

G y u l a, 2014. március hó 24. napján.

Dr. Muesi Erika s. k. bírónő

A kiadmány hitelül:

[Handwritten signature]
írások

*2014 március 24. napján
per megváltása érdekében
az állam által előlegezett költséget az állam viseli.*